



Enligt sändlista

Överklagan över detta beslut har inte kommit in till länsstyrelsen. 990803 *KW*

*Delg. dag
990629, 0707, 12*

Beslut om utvidgning, ny grund, ändring av föreskrifter samt fastställelse av skötselplan, naturreservatet Västerängsudd i Sigtuna kommun
(3 bilagor)

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Västerängsudd
Kommun	Sigtuna
Registerområde	Sigtuna kommun
Objektnummer	01-02-018
Läge	Ekonomiska kartan nr 118 12 och 118 22. Reservatet utgörs av en udde i Mälaren, ca 2,5 km sydväst om Märsta.
Fastighet	del av Steninge 1:20
Markägare	Steninge slott AB
Area	ca 16,5 ha
därav landarea	ca 16,5 ha
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen

Grund för beslutet

Beskrivning av området

Naturreservatet är beläget på en udde i Mälarviken Skarven. Större delen av området utgörs av ädellövskog och hasselundar. I området finns också öppen kultiverad betesmark.

I ädellöv- och lundpartierna finns en rik lundflora. Reservatet hyser också en intressant fågelfauna i ädellövskogen och vassområdena. Fågelarter som näktergal, kattuggla och hornuggla finns uppgivna. Området är ett populärt utflyktsmål för det rörliga friluftslivet. På de sankpartierna och öppna gräsmarkerna i reservatet finns fortfarande bestånd av tidlösa. Skyddet av tidlösan var grunden för säkerställandet år 1957.



Västerängsudd ingår i riksintresset Mälaren med öar och strandområden enligt 3 kap. 6 § naturresurslagen. I länets naturvårdsprogram har Västerängsudd betraktats som ett objekt av mycket högt naturvärde (klass II).

I kommunens översiktsplan antagen i augusti 1991 redovisas området som bevarandeområde där mark- och vattenanvändningen skall anpassas till natur-, kultur- eller friluftslivsintressena. Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är väl förenligt med kommunens översiktsplan samt med hushållningsbestämmelserna i naturresurslagen.

Ärendets beredning

Den 3 april 1957 förklarade Länsstyrelsen i Stockholms län att Västerängsudd skulle utgöra naturminne med stöd av dåvarande naturskyddslag. Enligt övergångsbestämmelser i naturvårdslagen (1964:822), är området numera att betrakta som naturreservat.

Länsstyrelsen har uppmärksammat att området har ytterligare naturvärden än de som angavs i grunden för beslutet 1957. Dessa värden sträcker sig också utanför det område som för närvarande utgör naturreservat. Värdena består i från naturvårdssynpunkt värdefull ädellövskog och hassellund.

Länsstyrelsen beslutade den 6 december 1996 om utvidgning, ny grund, ändring av föreskrifter samt fastställelse av skötselplan för Västerängsudd. Sigtuna kommun hade tillstyrkt förslaget till ändring av reservatet, medan dåvarande markägaren var negativ. Markägaren överklagade Länsstyrelsens beslut.

1997 förvärvade Steninge slott AB fastigheten. Länsstyrelsen inledde diskussioner med den nya ägaren, som önskade uppta förhandlingar med Länsstyrelsen i reservatsärendet.

Med hänvisning till att omständigheterna i ärendet väsentligt förändrats beslutade regeringen den 11 februari 1999 att undanröja Länsstyrelsens beslut från den 6 december 1996 och återförvisa ärendet till Länsstyrelsen för ny handläggning. Länsstyrelsen har sedan träffat en överenskommelse med den nya ägaren om intrångsersättning för ändringen av naturreservatet.

Eftersom detta ärende inlets före miljöbalkens ikraftträdande skall ärendet handläggas och bedömas enligt naturvårdslagens bestämmelser enligt övergångsbestämmelserna i 6 § lagen (1998:811) om införande av miljöbalken.



Länsstyrelsens bedömning

Områdets hassellundar och ädellövskogar är ovanliga naturtyper som hyser ett speciellt växt- och djurliv. För att bevara dessa naturmiljöer krävs bland annat att området inte berörs av skogsbruk eller exploatering samt att området får en från naturvårdssynpunkt riktig skötsel.

Länsstyrelsen anser således att det är motiverat att området skyddas som naturreservat.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 § naturvårdslagen att utvidga naturreservatet Västerängsudd med nytt område till att omfatta det område som markerats på bifogad karta, bilaga 1. Samtidigt beslutar Länsstyrelsen med stöd av 8 § naturvårdslagen om ny grund för det gamla naturreservatsområdet samt om nya föreskrifter som ersätter de gamla från 1957.

Reservatsbeslutet för hela området skall från och med denna dag ha följande lydelse.

Naturreservatets namn skall vara *Västerängsudd*.

Ändamålet med reservatet skall vara att bevara ett område av högt värde från naturvårdssynpunkt, särskilt med avseende på ädellövskog och hassellundar. Biotopen för tidlösa skall vårdas. Områdets värde för det rörliga friluftslivet skall tillvaratas.

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 8-10 § naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter skall gälla i området.

A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att

1. avverka eller skada träd och buskar eller utföra annan skoglig åtgärd,
2. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
3. bedriva täkt eller annan verksamhet som kan förändra områdets topografi eller dräneringsförhållanden som att gräva, spränga, schakta, dika, utfylla, tippa eller utföra annan mekanisk markbearbetning,



4. anlägga väg, stig eller parkeringsplats. Dock kan efter Länsstyrelsens tillstånd en mindre körväg anläggas enligt markering på bifogad karta, bilaga 1,
5. anordna upplag annat än tillfälligt i samband med områdets skötsel,
6. uppföra byggnad, brygga eller annan anläggning,
7. dra fram mark- eller luftledning,
8. kalka, använda kemiska bekämpningsmedel eller gödselmedel,
9. införa för området främmande växt- eller djurart,
10. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller liknande anordning.

Föreskrifterna skall inte utgöra hinder mot åtgärder som är nödvändiga i samband med områdets skötsel och som anges i fastställd skötselplan.

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare, arrendator och annan innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet

1. utmärkning av reservatets gränser samt uppsättning av reservatsskyltar och övriga upplysningsskyltar,
2. betesdrift i området enligt bifogad skötselplan,
3. röjningar och avverkningar som närmare anges i bifogad skötselplan. Avverkat virke får tillgodogöras av naturvårdsförvaltaren för användning i reservatets skötsel,

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att

1. förstöra eller skada berg, jord eller sten genom att borra, hacka, spränga, rista, gräva, måla eller liknande,



2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller att skada vegetationen i övrigt genom att gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller bortta vedlevande svampar,
3. plocka, gräva upp eller på annat sätt skada tidlösa,
4. störa djurlivet (t.ex. genom att klättra i boträd, fånga eller döda däggdjur, fåglar, kräldjur och groddjur),
5. fånga och insamla ryggradslösa djur,
6. medföra okopplad hund,
7. tälta,
8. elda,
9. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift.
10. framföra motordrivet fordon eller cykel.

D. Förekrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

1. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen genom att fastställa bifogad skötselplan (bilaga 2).
2. Naturvårdsförvaltare skall vara Länsstyrelsen.

Förekrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag författningen utkom från trycket i länets författningssamling varvid föreskrifterna i Länsstyrelsens beslut den 3 april 1957, Stockholms läns allmänna kungörelser 1957:104, upphör att gälla.

Hur man överklagar

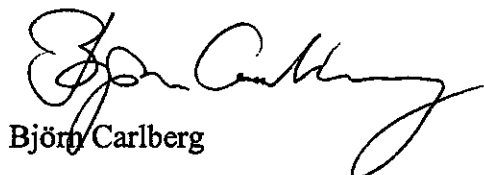
Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 3.



Beslut i detta ärende har fattats av länsöverdirektör Bo Hansson. Vid ärendets slutliga handläggning har deltagit naturvårdschef Anders Nylén, länsarkitekt Carl Gustaf Hagander, länsantikvarie Ann-Charlotte Backlund, tf lantbruksdirektör Sören Pettersson, länsassessor Per Franzén samt miljöhandläggare Björn Carlberg, den sistnämnde föredragande.



Bo Hansson



Björn Carlberg

Bilagor

1. beslutsakta
2. skötselplan
3. hur man överklagar

Sändlista

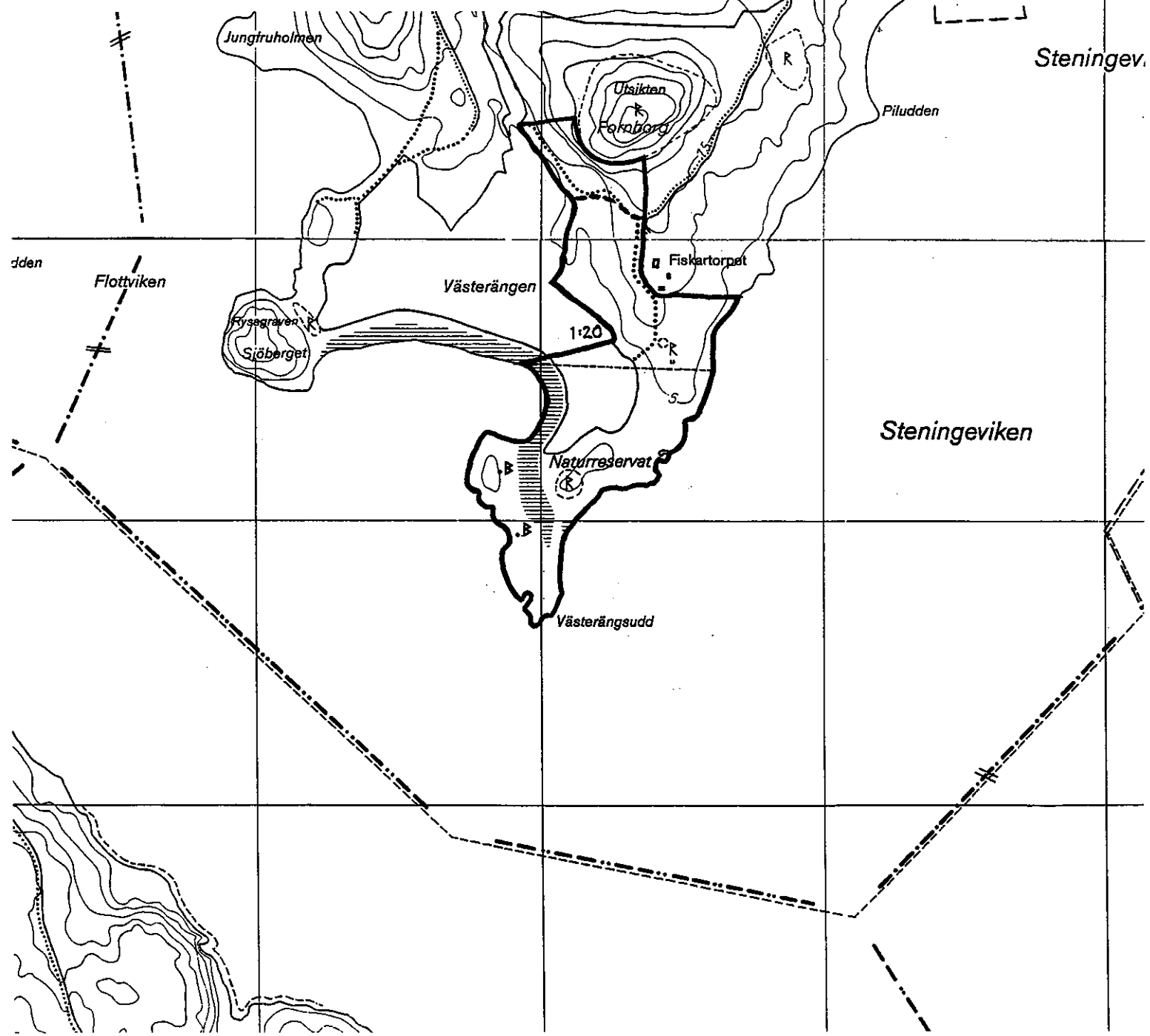
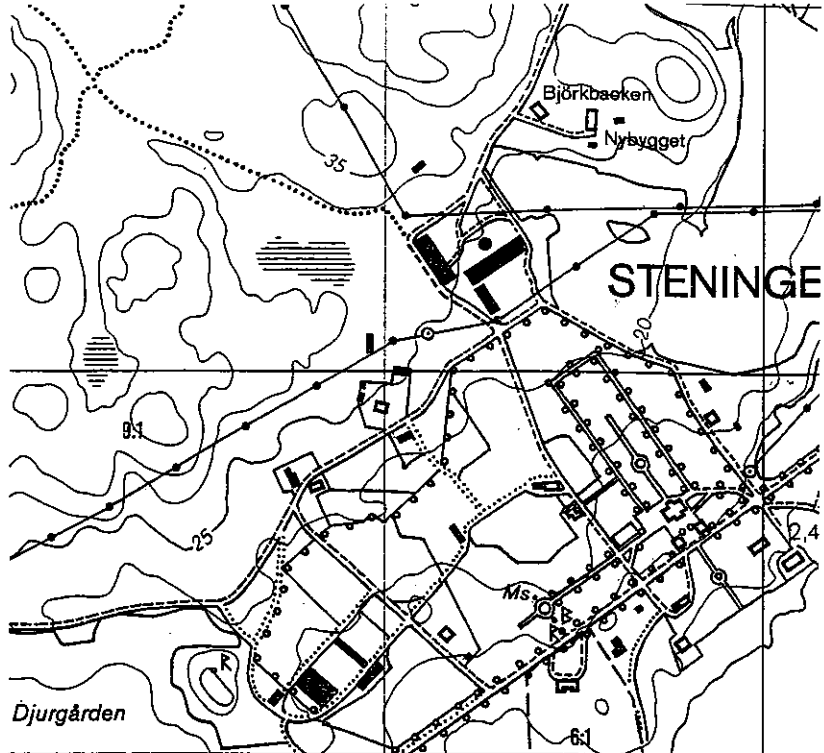
Bilaga 1

Beslutskarta Naturreservatet Västerängsudd

Tillhör Länsstyrelsens beslut
dnr 18510-1997-17339

Utdrag ur ekonomiska kartan
Skala 1:10 000

- Reservatsgräns
- - - - - Ev. körväg



Skötselplan för naturreservatet Västerängsudd Sigtuna kommun

Föreliggande skötselplan har utarbetats för naturreservatet Västerängsudd. Skötselplanen består av en textdel samt en skötselkarta (bilaga A). Skötselplanen är fastställd genom Länsstyrelsens beslut den 23 juni 1999.

1. ALLMÄN BESKRIVNING

Grund för beslutet, föreskrifter, beskrivning av området

Grund för beslutet, föreskrifter samt beskrivning av området återfinns i Länsstyrelsens beslut den 23 juni 1999.

Naturtyper

Hassellund	9 ha
Kultiverad betesmark, strandäng	3,5 ha
<u>Ädellövskog</u>	<u>4 ha</u>
Totalt	16,5 ha

2. PLANDEL

Naturvårdsåtgärder

Ändamålet med reservatet är att bevara ett område av högt värde från naturvårdssynpunkt, särskilt med avseende på ädellövskog och hassellundar. Biotopen för tidlösa skall vårdas. Områdets värde för det rörliga friluftslivet skall tillvaratas.

De öppna markerna (område 2) skall hävdas genom bete eller slätter.

Buskvegetation på den öppna marken skall röjas bort i kanten mot övriga skötselområden. Betestrycket skall vara sådant att grässvålen är väl avbetad efter betessäsongens slut. Fjölårsgräs skall inte ansamlas som förna.

Hassellundsområdet (område 1) skall bevaras som betad hassellund. Viss röjning och föryngring av hassel kan ske. Vidare skall flertalet av invandrande yngre lövträd tas bort. Invandrande gran röjs bort. Området skall betas.

Ädellövområdena (område 3a och 3b) skall skötas så ädellövbestånden består. På sikt kan invandrande gran röjas bort. För närvarande krävs inga åtgärder utöver frihuggning av något äldre ädellövträd. Områdena skall betas.

Naturvårdande röjningar och avverkningar utförs i naturvårdsförvaltarens regi. Betesdriften utförs av arrendator eller betesentreprenör.

Skogsbruk, jakt, fiske

Enligt reservatsföreskrifterna är det bland annat förbjudet att avverka eller utföra andra skogliga åtgärder. Skogsbruk är således förbjudet.

Jakten är inte reglerad i föreskrifterna och kan bedrivas av jakträttsinnehavaren enligt gällande bestämmelser.

Fisket är inte reglerat i föreskrifterna och kan bedrivas enligt gällande bestämmelser.

Anordningar för besökare, tillgänglighet

Reservatet nås till fots från parkering vid Steninge via en mindre enskild väg.

Länsstyrelsen kan ge tillstånd till att anlägga en mindre körväg avsedd för häst och vagn, huvudsakligen i sträckning enligt markering på reservatskartan.

Några särskilda renhållningsanordningar eller andra anläggningar för besökare skall inte anordnas.

Informationsskyltar samt utmärkning av reservatets gräns

Information om reservatet och dess bestämmelser skall finnas på informationsskyltar som framställs enligt Naturvårdsverkets riktlinjer. Skyltar bör sättas upp vid parkeringen vid Steninge samt vid reservatets entré. Vägvisning från Steningeparkeringen bör utföras.

Reservatets gränser skall märkas ut enligt svensk standard (SIS 15 03 22) enligt Naturvårdsverkets riktlinjer.

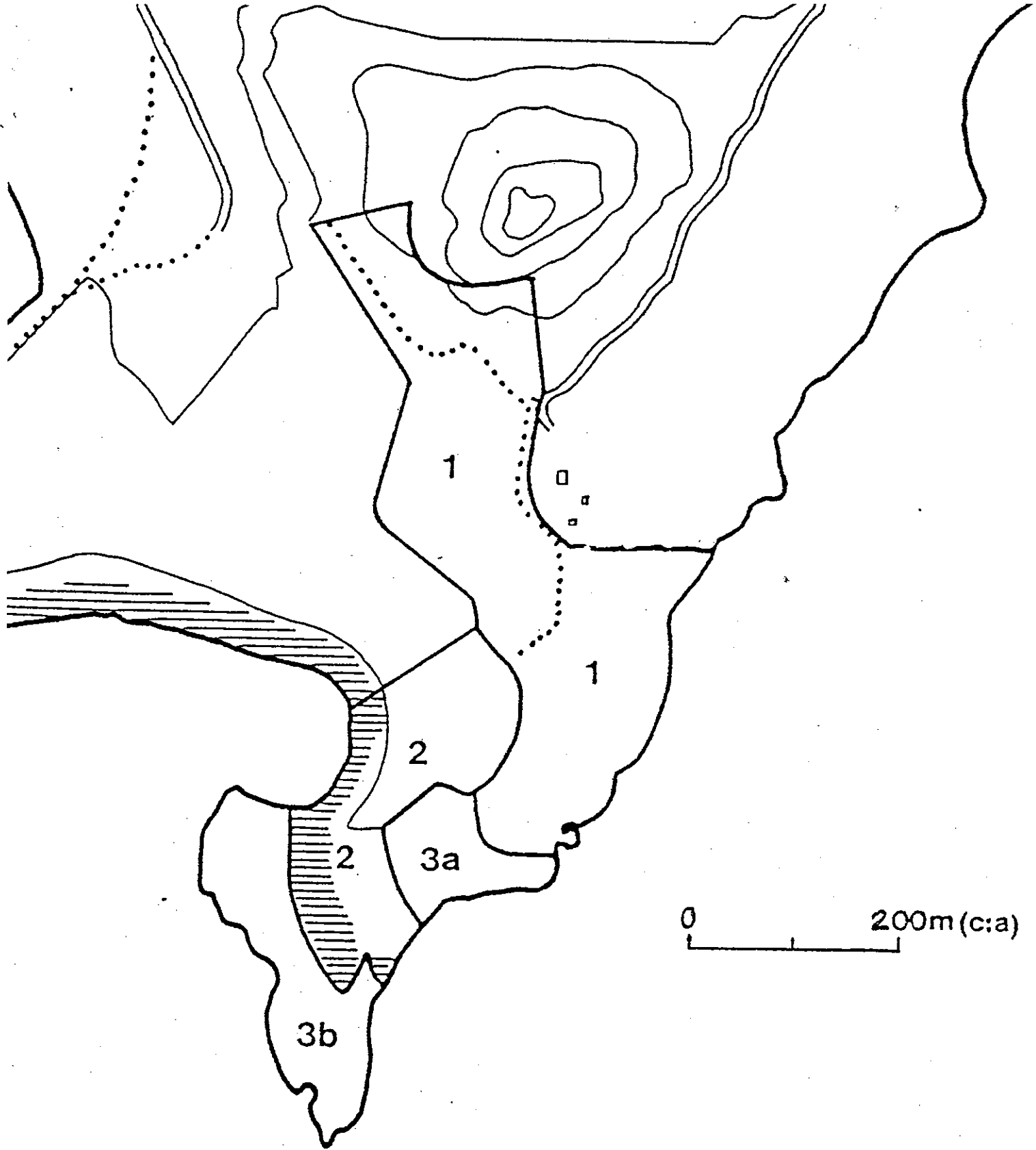
Naturvårdsförvaltningen

Naturvårdsförvaltare är Länsstyrelsen. Tillsyn av området görs av Länsstyrelsen eller av särskilt utsedd tillsynsman. Betesdrift sker genom arrendatorn eller genom avtal med annan beteshållare.

Ekonomisk plan för naturvårdsförvaltningen (undantas från fastställelse)

Finansiering av naturvårdsförvaltningen sker genom Naturvårdsverkets anslag för vård av naturvårdsobjekt.

Förvaltningskostnaderna utgörs den närmaste tioårsperioden av gränsmarkering, informationsskyltning, tillsyn, betesdrift samt vissa röjningsinsatser. Närmare utredning av kostnaderna görs vid planeringen av åtgärderna.



Bilaga A

Skötselkarta
Naturreservatet Västerängsudd